

SAKIN ŞAŞIRMA

Seęme Şiirler

•

Orhan Veli

*Orhan Veli'nin
YKY'deki kitapları:*

- Bütün Şiirleri (2003)
La Fontaine'in Masalları (2003)
Nasrettin Hoca Hikâyeleri (2003)
Şairin İşi (yazılar, 2003)
Şevket Rado'ya Mektuplar
(Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday ile, Haz.: E. Nedret İřli, 2002)
El Kapısında (oyun, Turgenyev'den çeviri, Haz.: M. Sabri Koz,
1994)
Beni Bu Güzel Havalarda Mahvetti - Kendi Sesinden Şiirler (2012)
Hoşgör Köftçisi (hikâyeler, 2012)
Yalnız Seni Arıyorum: Nahit Hanım'a Mektuplar (2014)

Doğın Kardeş

Sakın Şaşırma - Seçme Şiirler (Haz.: Memet Fuat, 2008)

ORHAN VELİ KANIK

Sakın Şaşırma

Seçme Şiirler

Hazırlayan
Memet Fuat

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 2655
Dođan Kardeş - 207
—ilkgençlik—

Sakın Şaşırma / Orhan Veli Kanık
Hazırlayan: Memet Fuat

Düzeltili: Mahmure İleri

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Bilnet Matbaacılık ve Ambalaj San. A.Ő.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1. Cad. No: 16 Ümraniye-İstanbul
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07-08 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

1. baskı: İstanbul, Mart 2008
15. baskı: İstanbul, Őubat 2017
ISBN 978-975-08-1388-7

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ő., 2013
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ő.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İÇİNDEKİLER

- Orhan Veli • 9
- Oaristys • 11
- Odamda • 12
- Buğday • 14
- Gemlięe doğru • 16
- Edith Almera • 17
- Aęacım • 18
- Oktay'a Mektuplar • 19
- Montör Sabri • 20
- Quantitatif • 21
- Robenson • 22
- İnsanlar • 23
- Bayram • 24
- Hicret I • 25
- Hicret II • 26
- Gölgem • 27
- Daę Başı • 28
- Şoförün Karısı • 29
- Dedikodu • 30
- Kitabe-i Seng-i Mezar I • 31
- Kitabe-i Seng-i Mezar II • 31
- Kitabe-i Seng-i Mezar III • 32

?	•	33
Harbe Giden	•	34
Baş Ağrısı	•	35
Sabaha Kadar	•	36
İstanbul İçin	•	37
Ne Kadar Güzel	•	38
Sevdaya mı Tutuldum?	•	39
Gemilerim	•	40
Güzel Havalalar	•	41
Anlatamıyorum	•	42
Kuşlar Yalan Söyler	•	43
Kaside	•	44
Efkârlanırım	•	45
Söz	•	46
Deli eder insanı bu dünya	•	47
Sakal	•	48
İstanbul Türküsü	•	49
Tren Sesi	•	50
Değil	•	51
Giderayak	•	52
Keşan	•	53
Misafir	•	54
Eskiler Alıyorum	•	55
Yol Türküleri	•	56
Tahattur	•	64
Altın Dişlim	•	65
Şanolu Şiir	•	66
İçinde	•	67
Cımbızlı Şiir	•	68
Ah! Neydi Benim Gençliğim!	•	69
Denizi Özliyenler İçin	•	70
Kapalı Çarşı	•	71
Ölüme Yakın	•	72
Pırpırlı Şiir	•	73

Sere Serpe • 74
Gün Olur • 75
Sizin İçin • 76
İstanbul'u Dinliyorum • 77
Hürriyete Doğru • 79
Galata Köprüsü • 80
Karşı • 81
Dalgacı Mahmut • 82
Baharın İlk Sabahları • 83
Ayrılış • 84
İçerde • 85
Bir Duyma da Gör • 86
Bedava • 87
Pireli Şiir • 88
Dalga • 89
Kuyruklu Şiir • 91
Cevap • 92
Macera • 93
Birdenbire • 94
Deniz Kızı • 95
Gelirli Şiir • 96
Aşk Resmigeçiti • 97
Yaşamak • 100
Cânân • 101
İçkiye Benzer Bir Şey • 102
Orhan Veli Biyografisi • 104
Şiirlerin Yer Aldığı Kitaplar • 110

Orhan Veli

Orhan Veli'nin ölümünden sonra *Bütün Şiirleri* adlı kitabına eklenen ölçülü uyaklı ilk şiirlerinin başarısı yadsınmaz. Onun için de, birdenbire o yoldan ayrılıp neden *Gariip'e* yöneldiği düşündürücüdür.

On yıl gibi kısa bir sürede bütün genç şairleri girdiği yeni yola çekebildiğine bakılırsa, bir gereksinimi herkesten önce sezdiği söylenebilir.

Biraz dirense ustaları arasında anılmaya başlayacağı bir şiiri bırakıp yeni bir şiir ararışı içine girmek bir özveridir, sonu bilinmeyen bir serüvene atılmaktır.

Üstelik de "şairane" sözcüğüyle belirlediği "şiirsel yozlaşma"dan kurtulmaya çalışırken, şiirin vazgeçilmez bazı niteliklerinden uzağa düşmeyi de göze alarak...

Her şeyi atmak, yapıyı temelinden değiştirmeyi amacı...

Özlediği, "eski edebiyatların aletleriyle" halkın gereksinimlerinin savunmasını yapmak değil, halkın beğenisini aramak, bulmak, sanata egemen kılmaktır...

Orhan Veli yenilik, değişiklik, genişleme adına girdiği yeni yolun açmazlarını da çok çabuk sezdi.

1940'ta *Gariip* adlı kitabıyla dinamiklediği şiirimize, 1950'de bir beyin kanaması sonucu ölürken unutulmaz güzellikte şiirler eklemiş olduğu görüldü.

Kıscık yaşamı boyunca yazdıklarıyla Türkiye'nin en geniş sevgi çemberine ulaşan şairi oldu.

Memet Fuat

OARISTYS

(In Memoriam)

Ey hâtırası içimde yemin kadar büyük,
Ey bahçesinin hoş günlere açık kapısı
Hâlâ rüyalarımın giren ilk göz ağrısı,
Çocuk alımlarda duyulan sıcak öpücük.

Ey sevgi dalımda ilk çiçek açan tomurcuk,
Kanımın akışını yenileştiren damar,
Gül rengi ışıkları sevda dolu akşamlar
İçime yeni bir fecir gibi dolan çocuk.

Ey tahta perdenin üzerinden aşan hatmi
Ve havaları seslerimizle dolu bahar,
Koştuğumuz yollar, oynadığımız sular,
Kâğıttan teknesinde sevinç taşıyan gemi.

Duyup karşı minarede okunan yatsıyı
Yatağıma sıcaklığını getiren rüya,
Denizlerinde onunla yaşadığım dünya
Ve ey ufku beyaz cennetlere giden kıyı.

Ah! Birçok şeyler hatırlatan erik ağacı
Ve o ilk yolculukla başlıyan hasret, zindan;
Atları çingiraklı arabanın ardından
Beyaz, keten mendilimde sallanan ilk acı.

Ankara, Haziran 1936

(*Varlık*, 1.12.1936)

ODAMDA

Ben miyim bu şeylerin sahibi?
Kafamda bir çocuk var, meraksız.
İç âlemim oyuncaktan farksız;
Odam, içime bir ayna gibi.

Bir ışık oyunu var tavanda.
Gölgeler seslerle birleşiyor
Ve bir karga beynimi deşiyor
Azaplar kemirdiğim bu anda.

Kardeşini öldürüyor Kabil,
İçimde bir yalnızlık duygusu;
Ölüm kadar uzun yaz uykusu,
Sıkıntı ile geçilen sahil.

Bağlanıyor bir iple bir sürü
Düşünce köyleri birbirine,
Çöküyor her şeyin üzerine
Hülyam boyunca kurduğum köprü.

Ve doluyor sessiz, ordularım
Durmadan, dinlenmeden odama;
Urbam içinde yatan adama
Hayretle bakıyor dört duvarım.

Kardeşini öldürüyor Kabil,
İçimde bir yalnızlık duygusu;
Ölüm kadar uzun yaz uykusu,
Sıkıntı ile geçilen sahil.

Düşüp yatağın dalgalarına
Günlerce sürüyor bu yolculuk,
Durmadan akıtıyor bir oluk
Korkuyu sükûtun mezarına.

Ve delirmenin tatlı vehmini
Sessizlik odama dolduruyor,
Kargam hâlâ başımda duruyor
Bulmakçün beynin cehennemini.

Kardeşini öldürüyor Kabil,
İçimde bir yalnızlık duygusu;
Ölüm kadar uzun yaz uykusu,
Sıkıntı ile geçilen sahil.

Dünyaya tek gelen insan gibi
Atılıyorum bir Hint dağına
Giriyor kafamın darlığına
Kimsesiz dünyaların sahibi.

Gidip, gidip gelmede aynı his,
İskeleye ulaşmıyor çıma.
Dikiliyor ansızın karşıma
Boynum kalınlığındaki ceviz.

Kardeşini öldürüyor Kabil,
İçimde bir yalnızlık duygusu;
Ölüm kadar uzun yaz uykusu,
Sıkıntı ile geçilen sahil.

Ankara, Ekim 1936
(*Varlık*, 15.12.1936)

BUĞDAY

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,
Çıngıraklar çalar kapılarda.
Düzüldü uçsuz bucaksız alay,
Bak, son hasad başladı rüzgârda.

Okundan ayrılmak üzere yay,
Kuyuların ağzı genişledi.
Okundan ayrılmak üzere yay,
Korku tâ kemiğime işledi.

Savruluyor gökyüzünde buğday,
Gölgeler uzaklaşıyor yerde.
Savruluyor gökyüzünde buğday,
Tanrım! Tanrım! Bir deva bu derde.

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,
Çıngıraklar çalar kapılarda.
Düzüldü uçsuz bucaksız alay,
Bak, son hasad başladı rüzgârda.

Undan bize de pay, bize de pay,
Koşun, buğday dağıtıyor Yusuf.
Undan bize de pay, bize de pay,
Çökmeden sonu gelmiyen küsuf.

Eriyecek tencerede kalay,
Çocuklar ağlaşmasınlar dağda.
Eriyecek tencerede kalay,
Yetişmiyecek Ömer imdada.

Altında aynı eyer, aynı tay;
Arayıcısı herkes bir sesin.
Altında aynı eyer, aynı tay;
Seferi aynı köye herkesin.

Artık kuruldu bu kervansaray,
Boşuna düşünür ihtiyarlık.
Artık kuruldu bu kervansaray,
Şimdi seslerle dolu mezarlık.

İstanbul-Ankara, Eylül 1936
(*Varlık*, 15.1.1937)